

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22331/2023
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Стојковић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Атељевић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 74/22 од 18.05.2023. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 74/22 од 18.05.2023. године, у преиначујућем делу и одлуци о трошковима поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 244/21 од 18.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа исплати износ од 700.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.06.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 105.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 74/22 од 18.05.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке тако што је обавезана тужена да тужилји на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од 70.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.10.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од 630.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.06.2020. године до исплате, као и у делу захтева за исплату законске затезне камате на досуђени износ од 70.000,00 динара почев од 02.06.2020. године до 17.10.2021. године. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке

првостепене пресуде тако што је обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 117.400,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.400,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, побијајући је у ставовима првом, трећем и четвртном изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“, 72/11 ... 10/23) и нашао да је ревизија тужиље дозвољена на основу члана 403.став 2. тачка 2. ЗПП.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је другостепени суд побијену одлуку засновао на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку. Указивање на погрешно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, у штампаном издању дневних новина „ВВ“ од ....2017. године, објављен је текст под насловом „...“, „...: ...“, „...“. У тексту се наводи да ... звезда АА има више него јасан став када је у питању ... „Наравно да су ГГ и ДД вакцинисани. Најбитније је да дете прво треба да прегледа педијатар и наравно треба да буде здраво. Све шесторо деце у нашој породици мојих двоје и четворо моје ... ЂЂ вакцинисани су. ЂЂ ... су прво примили вакцину против пнеумоније, па онда и све остале“ рекла је АА у емисији „...“ и додала: „Не примити вакцине је друштвена катастрофа и незнање! Не смемо дозволити да нам се деца због тога разбољевају и умиру - закључила је АА“. Са друге стране ББ сматра да њена ривалка уопште није компетентна да износи било каква мишљења. „АА је превише глупа да би имала став на ту тему. Она само слуша наредбе и да ли ће је власт пустити низ воду. Нека се бави својом децом јер читава Србија види да на том пољу није баш успешна и да пусти друге родитеље да имају избор за своје дете“. Међу странкама није била спорна истинитост и тачност информација које је ББ изнела у свом интервјуу „ВВ“. У исказу датом у својству парничне странке тужиља је навела да се када је прочитала текст који је изашао у „ВВ“ осећала повређено, да је јавна личност и да су овај текст прочитали њена породица и деца. Навела је да ово није само један текст већ је у питању нападање које траје већ 20 година. Не сумња да је оно што је написано тужена рекла. Објаснила је да је у питању континуирано вређање ње, њене породице, њене деце и навела да то више не жели да трпи и да се због тога обратила суду. Није дала повода и никада није упутила туженој било какву увреду. Поводом навода тужене да је тужиља „глупа да би имала став о вакцини“ се осећала увређено, а у погледу навода да мора да слуша власт или ће је пустити низ воду сматра да је у питању претња као да је учинила нешто лоше. Објаснила је да се ради о грозним и увредљивим инсинуацијама и да је тужена изреченим повредила тужиљу јер је инсинуирала да је лоша мајка, те да је објављени текст са изреченим од стране тужене увредљиве садржине изазвао реакцију њене околине, породице, пријатеља и да су сви једногласни да такве ствари више не треба да

толерише. Из исказа тужиле је утврђено да је повређена увредљивим садржајем изреченим од стране тужене у наведеном интервјуу и да не жели да је нико вређа пред публиком.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев као неоснован, налазећи да околности конкретног случаја не оправдавају досуђивање накнаде због повреде части и угледа у смислу члана 200. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) без обзира што су наведене увредљиве изјаве тужене подобне да доведу до душевних патњи. Оценио је да је изрицањем увредљивих вредносних судова са употребом грубих и непримерених термина у наведеном интервјуу датом новинарима „ВВ“ несумњиво повређена част и углед тужиле, али да она није доказала да је реакција њених пријатеља и породице, имала за последицу поремећај у њеном психичком стању, нити да су душени болови због повреде части и угледа код ње произвели поремећај психичке равнотеже у мери која би оправдавала досуђивање правичне накнаде будући да се о њима није изјашњавала, а да је разлог вођења овог поступка захтев тужиле да тужена престане са вређањем и да она овим поступком буде санкционисана.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, налазећи да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање, али да је погрешно применио одредбу члана 200. ЗОО, па је применом ове и одредби чланова 154, 155. И 158. истог закона, члана 46. Устава Републике Србије и члана 10. Европске конвенције о људским правима и слободама, делимично усвојио тужбени захтев и тужилци досудио на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа износ од 70.000,00 динара (са припадајућом законском затезном каматом од дана доношења првостепене пресуде). Одбио је тужбени захтев тужиле за износ од 630.000,00 динара, односно до траженог износа накнаде од 700.000,00 динара. По оцени другостепеног суда, узимајући у обзир садржину њеног исказа, тужилци је објављивањем спорног текста проузрокована нематеријална штета у виду душевних болова због повреде части и угледа с обзиром на то да је увредљивим садржајем изреченим од стране тужене, тужилца означена као глупа особа, лоша мајка и неко ко је учинио нешто лоше, те мора да слуша наредбе власти, па су исте као неистините и увредљиве усмерене на личност тужиле и изречене на начин којим се вређа њена част и нарушава њен углед и достојанство. Тужилца због тога није имала непријатности које су се одразиле на њен професионални живот, али је по становишту другостепеног суда тужилца таквим јавно изреченим коментарима о њој и њеној породици несумњиво претрпела душевне болове који су довели до поремећаја њене психичке равнотеже јер изречено од стране тужене сматра увредљивим и претњом, па зато душевне патње тужиле изазване повредом достојанства њене личности, части и угледа оправдавају досуђивање накнаде нематеријалне штете. Без обзира на то што тужена има право и слободу да износи своје мишљење и даје оцене ставова и мишљења других лица, па и тужиле као јавне личности такође, али да је то могла учинити без изношења увредљивих коментара и вредносних судова који су усмерени на повреду тужилцине личности.

Врховни суд сматра да је другостепени суд супротно ревизијским наводима правилно применио материјално право када је делимично усвојио тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете због повреде части и угледа.

Правилна примена члана 200. став 1. ЗОО налаже узимање у обзир свих околности случаја, док став 2. истог члана прописује да ће се приликом одлучивања о

захтеву за накнаду нематеријален штете, као и о висини њене накнаде водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Част се дефинише као субјективна категорија под којом се подразумева мишљење које човек има о себи као припадник људског друштва или мање друштвене групе чији систем вредности прихвата, а углед представља мишљење које има средина, односно јавно мњење о личности и она је објективна категорија. То су моралне вредносне категорије и компоненте личности, које кумулативно чине људско достојанство. У случају повреде права на част и углед, право на накнаду нематеријалне штете може бити остварено уколико је повреда проузроковала душевне патње које оправдавају досуђивање правичне новчане сатисфакције.

Правило из члана 154. став 1. ЗОО о одговорности за штету по основу кривице, прописује да је за штету одговорно лице које проузрокује штету оштећеном, изузев ако докаже да је штета настала без његове кривице, док је чланом 158. ЗОО, прописано да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом. Дакле, услови одговорности за штету у смислу чл. 154. и 158. ЗОО су настанак штете и узрочно – последична веза између радње или пропуштања штетника и настале штете, односно штета која настаје треба да буде адекватна последица штетне радње.

У конкретном случају је утврђено да је тужена изговореним речима означила тужиљу као глупу особу, лошу мајку која није добро васпитала своју децу и особу коју ће власт пустити низ воду уколико не буде слушала наредбе што је за тужиљу представљало претњу као да је урадила нешто лоше без реалног основа, будући да су исте као неистините и увредљиво усмерене на личност тужиље изречене средствима и на начин којим се вређа њена част и нарушава њен углед. Дакле, изјава тужене коју је дала новинарима дневних новина „ВВ“ наведена у тужби као штетна радња коју је намерно скривили у конкретном случају је таква да вређа част, углед и достојанство личности тужиље и проузроковала је душевне патње у мери која оправдава досуђивање накнаде нематеријалне штете јер постоји адекватна узрочно- последична веза између радње тужене и настале штете на страни тужиље. При опредељењу висине новчане накнаде другостепени суд је имао у виду околности да оваква увреда јавно изречена у писаном медију због које је тужиља претрпела душевне болове изазване повредом достојанства, части и угледа што се одразило на њен породични и друштвени живот, обзиром да је на основу тог интервјуа тужене јавност могла да стекне погрешну представу о њој и њој као мајци. Следом тога нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Наиме, супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилно применио одредбу члана 200. ЗОО у вези чланова 154. и 158. истог закона када је оценио да постоји одговорност тужене за насталу нематеријалну штету због повреде тужиљине части и угледа имајући у виду све околности конкретног случаја и тежину изговорених речи и увредљивих исказа тужене објављених у штампаном издању дневних новина „ВВ“ подобних да проузрокују душевне болове код тужиље због повреде њене части, угледа и достојанства као једног од основних људских права које је непрекосновено и сви су дужни да га поштују према члану 23. Устава Републике Србије, што оправдава досуђивање износа накнаде од 70.000,00 динара као адекватне сатисфакције за ноторно претрпљене душевне болове.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање јер то није дозвољен ревизијски разлог према члану 407. став 2. ЗПП.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић